

Ekonomika IV. ročník

021_Právní formy obchodních korporací –
akciová společnost

Obsah

<u>Úvod</u>		Hlavička zákona
<u>Část I.</u>		Obchodní korporace
<u>Hlava 1.</u>	§ 1 - 94	
<u>Hlava 2.</u>	§ 95 - 117	Veřejná obchodní společnost
<u>Hlava 3.</u>	§ 118 - 131	Komanditní společnost
<u>Hlava 4.</u>	§ 132 - 242	Společnost s ručením omezeným
Hlava 5.		Akciová společnost
<u>Díl 1.</u>	§ 243 - 249	Obecná ustanovení
<u>Díl 2.</u>	§ 250 - 255	Založení společnosti
<u>Díl 3.</u>	§ 256 - 343	Akcie a jiné cenné papíry vydávané akciovou společností
<u>Díl 4.</u>	§ 344 - 395	Práva a povinnosti akcionáře
<u>Díl 5.</u>	§ 396 - 463	Orgány společnosti
<u>Díl 6.</u>	§ 464 - 548	Změny výše základního kapitálu
<u>Díl 7.</u>	§ 549 - 551	Likvidace akciové společnosti
Hlava 6.		Družstvo
<u>Díl 1.</u>	§ 552 - 726	Obecná ustanovení o družstvu
<u>Díl 2.</u>	§ 727 - 757	Bytové družstvo
<u>Díl 3.</u>	§ 758 - 773	Sociální družstvo
<u>Část II.</u>	§ 774 - 785	Ustanovení závěrečná a přechodná
<u>Část III.</u>	§ 786	Účinnost
<u>Poznámky</u>		Poznámky pod čarou

Akciová společnost (a. s.)

- Akciová společnost je obchodní společnost, jejíž **kapitál je rozdělen na stejné podíly = obchodovatelné akcie.**
- Ty se kupují a prodávají na **kapitálových trzích**. Nákupem akcie se každý může stát podílníkem akciové společnosti čili **akcionářem**, čímž **získává část celkové hodnoty společnosti** a s ní:
  - právo na podíl ze zisku (dividenda),
  - právo na podíl při řízení společnosti (hlas na valné hromadě akcionářů),
  - právo podílet se na likvidačním zůstatku společnosti (když jde firma do likvidace).
- **Za ztráty společnosti ručí akcionář pouze svým podílem.**

- Akciová společnost **patří k nejrozšířenějším formám podnikání**, a to jak v Česku, tak i v ostatních zemích s liberálním („kapitalistickým“) hospodářstvím.
- Od 1. 1. 2014 je akciová společnost v ČR **upravena z. č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích.**

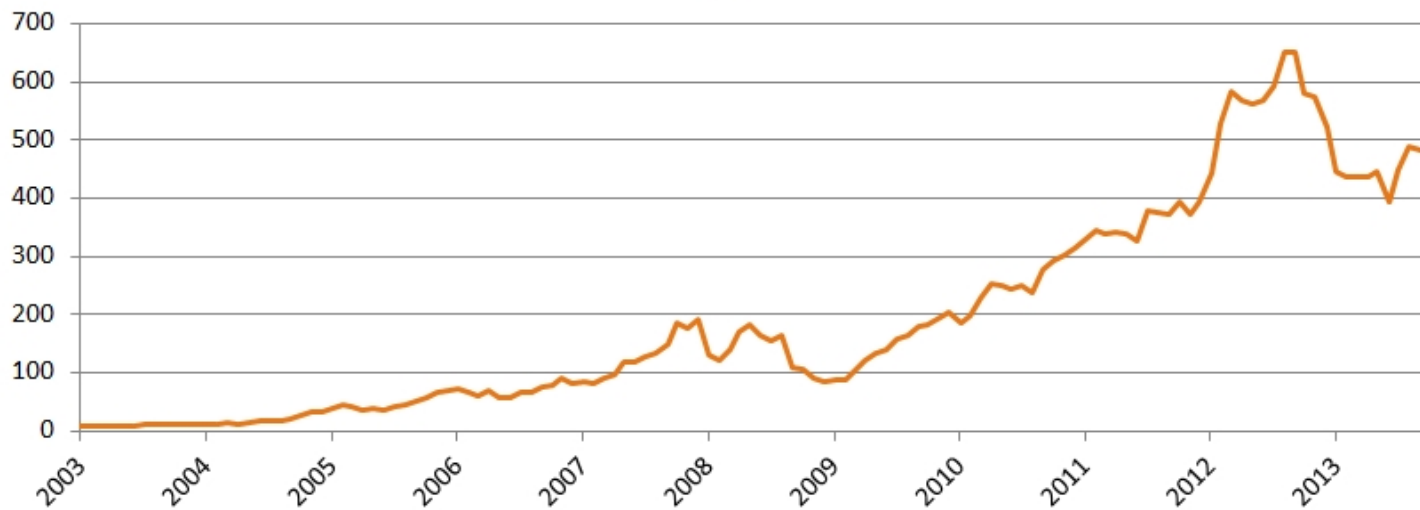
- Akciová společnost je právnická osoba, jejímž **statutárním zástupcem je volené představenstvo (správní rada)**.
- **Majetek je rozdělen na určitý počet akcií, původně** vydaných **s určitou nominální či emisní hodnotou**; jak se s akciemi obchoduje, vzniká a mění se i jejich **tržní hodnota**.
- Jak se podle poptávky a nabídky **na burze** mění cena těchto akcií (**kurz akcií**), mění se i **hodnota celého podniku pro vlastníky, a to často i rychle a značně**.

Nokia

© FINEZ Investment Management, www.finez.cz

Apple

© FINEZ Investment Management, www.finez.cz

- Společnost za **svoje závazky odpovídá celým svým majetkem, akcionář za závazky společnosti neručí a ani není povinen uhradit ztrátu společnosti.**
- Od roku 2014 už akciová společnost **nemusí pro případ ztráty vytvářet povinný rezervní fond.** Rezervní fond však **zřídit může dobrovolně.**
- Každá akciová společnost **musí mít uvedenou ve své firmě zkratku, obvykle a.s.** (jak to mají dnes v ČR téměř všechny společnosti), případně akc. spol.

Založení a vznik společnosti

- Při utváření a. s. jsou **zásadní dva momenty – založení a vznik.**
- Společnost může být založena **jedním zakladatelem či více zakladateli.**
- K založení a. s. postačuje **přijetí stanov zakladateli.** Stanovy musí mít **povahu veřejné listiny.**
- **Založení a. s. je účinné, splatil-li každý zakladatel případné emisní ážio a alespoň 30 % hodnoty upsaných akcií v době určené ve stanovách, nejpozději však do okamžiku podání návrhu na zápis společnosti do obchodního rejstříku.**
- **Základní kapitál se vyjadřuje v Kč.** V případě, že a. s. vede podle zvláštního zákona účetnictví v eurech, **může vyjádřit základní kapitál v eurech.**
- Minimální výše základního kapitálu a. s. je **2 000 000 Kč** nebo **80 000 EUR.**
- Akciová společnost **vzniká dnem zápisu do obchodního rejstříku.**

- **Emisní ážio je rozdíl mezi akciami v nominální hodnotě a akciami v emisní hodnotě**, jinými slovy „emisní příplatek“. **Důvodem** pro stanovení emisního ážia může být například **snaha o zamezení rozředění vlastního kapitálu při nové emisi**, kdy by nový akcionář získal podíl na již vydělaném vlastním kapitálu zadarmo.
- *Příklad: Základní kapitál je 100 milionů, firma vydělala v minulosti 20 milionů. Vlastní kapitál je tedy 120 milionů. Při 100 tisících současných akcích po 1000 Kč je vlastní kapitál na stávající akcii 1200 Kč. Při emisi nových akcií bez ážia, např. dalších 100 tisíci akcií po 1000 Kč, by vlastní kapitál na akcii klesl na $(120 \text{ milionů} + 100 \text{ milionů}) / 200 \text{ 000 akcií}$, tedy na 1100 na akcii.*
- **Druhým důvodem bývá „prémie“ pro emitenta (toho, kdo akcie vydává)**, kdy se očekává budoucí vysoká výnosnost a emitent využívá poptávky po svých akcích v emisi pro maximalizaci prostředků z emise.
- *Například pokud je nominální hodnota akcie 100 Kč a emisní hodnota činí 120 Kč, pak emisní ážio je 20 Kč.*

- **Základní kapitál je rozvržen na určitý počet akcií o určité jmenovité (nominální) hodnotě.**
- **Rozvržení počtů akcií je na rozhodnutí zakladatelů a ti při něm zohledňují především to, kdo bude předpokládaným společníkem.**
- ***Pokud např. bude emise akcií určena široké veřejnosti, nebude vhodné stanovit vysokou nominální hodnotu.***
- **S rostoucím počtem akcií je třeba zvažovat i administrativní (správní) náročnost!**

- **Akcie** = cenný papír vydávaný a. s., s nímž jsou spojena určitá práva, zejména se jedná o právo rozhodovací a právo majetkové.
- **Právo rozhodovací je uplatňováno akcionářem na valné hromadě. Síla rozhodovacích pravomocí odpovídá poměru vlastněných akcií k celkovému počtu vydaných (emitovaných) akcií.**
- Investor má právo účastnit se valné hromady v případě, že **drží akcie v tzv. rozhodný den pro účast na valné hromadě**, jehož datum je předem zveřejněno.

- **Právo podílet se na zisku je uplatňováno formou dividendy, o které rozhoduje valná hromada na návrh managementu společnosti.**
- **Výše výplaty je odvislá od hospodaření a investiční strategie společnosti a právo na dividendu za příslušný rok má akcionář v případě, že vlastní akcie v tzv. rozhodný den pro výplatu dividendy.**
- **Akcionář má rovněž právo podílet se na likvidačním zůstatku v případě úpadku společnosti ...**

Proč se investuje do akcií?

- **Kapitálový zisk:**

- Investor **vydělává na růstu kurzu cenného papíru**. Například nákupem 100 ks akcií, jedné za 500 Kč a následným prodejem za 600 Kč na jednu akcii inkasuje investor výnos 20%. Obchodník **vydělává na rozdílu mezi nákupním a prodejním kurzem**.

- **Dividendový zisk:**

- Akcionář **dostává pravidelné výplaty finančních prostředků ze zisků společnosti**. V tomto případě je nutné držet cenné papíry přes rozhodný den pro výplatu dividendy. Kurz akcie zpravidla následující den klesá o čistou výši dividendy.

- **Spekulace na pokles:**

- Investor vydělává na poklesu kurzu cenného papíru . Princip Short Sale obchodování je založen na okamžitém prodeji půjčených cenných papírů (půjčku poskytuje zpravidla depozitář nebo licencovaný obchodník). Po poklesu kurzu daného titulu je na burze dokoupen stejný počet akcií (za nižší cenu), který je následně vrácen věřiteli. Investor vydělává na rozdílu mezi prodejním a nákupním kurzem a tento způsob obchodování je určen spíše zkušenějším investorům.
- Jestliže budete chtít spekulovat na pokles cen akcií nebo dluhopisů, musíte najít někoho, kdo chce tyto papíry držet dlouhodobě a je ochoten vám je půjčit. Zapůjčené cenné papíry prodáte, vyinkasujete peníze a doufáte, že cena klesne. Když se tak stane, cenné papíry opět nakoupíte a vrátíte tomu, kdo vám je půjčil. Za tuto službu samozřejmě zaplatíte úrok.

Rozdělení akcií:

- **Podle podoby:**

- **Akcie listinné** = skutečné **fyzické listiny** (viz obrázky).
- **Akcie zaknihované** = **existují pouze jako evidenční záznamy** (můžete si je představit jako obdobu peněz na účtu v bance).

- **Podle formy:**

- **Akcie na jméno** = vydávána **na jméno určité osoby** (právnícké nebo fyzické). Emitent vede seznam akcionářů.
- **Akcie na majitele** = je posuzována jako **cenný papír na doručitele**. Držitel je pro společnost **anonymní** (dokud neuplatní právo s akcií spojené). Akcie na majitele jsou vždy volně převoditelné. Anonymita je však také problematická – nevíme, kdo právě drží majetek společnosti.

- **Podle druhu:**

- **Akcie kmenové** = akcie, s nimiž nejsou spojena žádná zvláštní práva
Kmenové akcie **vlastníkovi zaručuje normální členská práva.**
- **Akcie prioritní**= akcie, se kterou jsou spojena **přednostní práva týkající se podílu na zisku nebo na likvidačním zůstatku společnosti ...**

- Jak nakoupit akcie?
- Co jsou dluhopisy?

- Nákup akcií **ve vhodné době může být dobrý způsob zhodnocení peněz**, hodnota akcie **může vzrůst až o stovky procent**.
- Stejně tak je ale **možný pokles cen akcií a částečná nebo i úplná ztráta peněz**, které do nich akcionáři vložili.
- **Proto je obchod s akciemi rizikový!**
- U finančních produktů obecně platí: **velké riziko = velká možnost zhodnocení peněz** (vysoký výnos, úrok, ...).

STATUS stavební a.s., Nádražní 998 Humpolec, IČ: 46679120

AKCIE NA MAJITELE Č. 40388

o jmenovité hodnotě

~ 1.000,- Kč ~

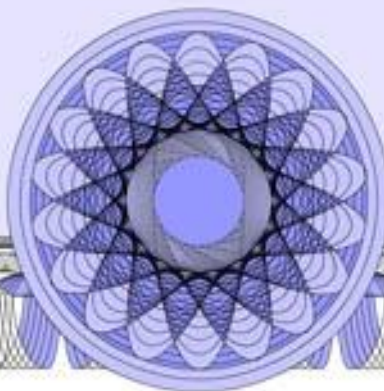
jeden tisíc korun českých

Základní kapitál společnosti činí 40.388.000,- Kč a je rozdělen na 40 388 kusů akcií na majitele o jmenovité hodnotě 1.000,- Kč. Tato akcie zaručuje jejímu majiteli veškerá práva podle platných zákonů a stanov společnosti STATUS stavební a.s.

V Humpolci 1.6.2005

Josef Semrád
předseda představenstva

Ing. Zdeněk Krejčí
místopředseda představenstva

OTIDEA A.S.
EXPERTI - PRAKTIČI - *Lidé*

Se sídlem Praha 1, Na Příkopě 988/31, PSČ 110 00, IČ: 27142442.
Společnost je zapsaná v obchodním rejstříku u Městského soudu v Praze, oddíl B, vložka 9286.

AKCIE NA JMÉNO

ve jmenovité hodnotě **200 000 Kč** (*dvě stě tisíc korun českých*)

Výše základního kapitálu společnosti k datu vydání emise je 2 000 000 Kč
a tento základní kapitál je rozvržen do 10 akcií na jméno Tomáš Langr
ve jmenovité hodnotě 2 000 000 Kč.

Akcie zaručuje jejím majiteli veškerá práva podle platných zákonů a stanov společnosti.

Tomáš Langr
předseda představenstva

Datum emise: 25. 10. 2010

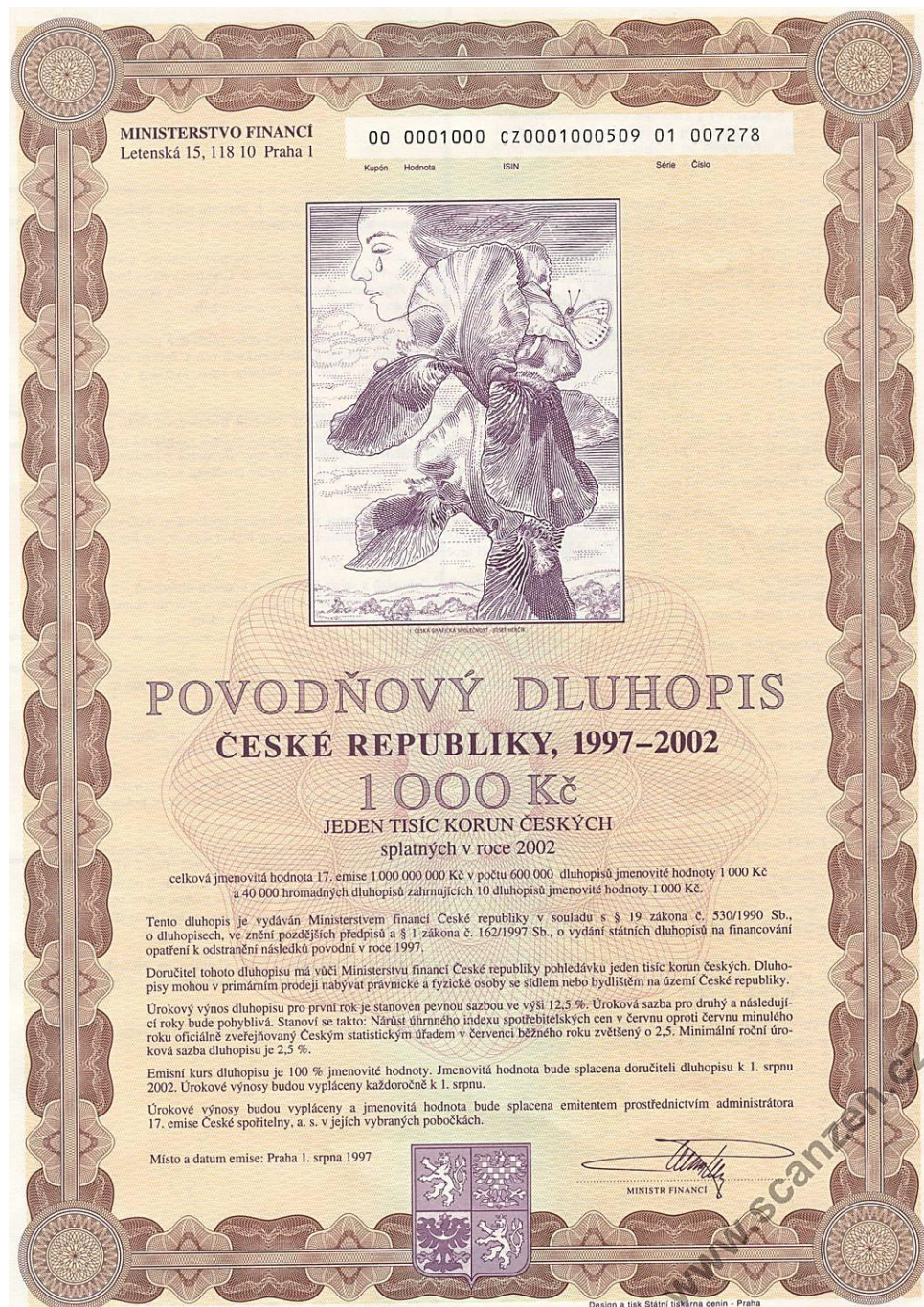
Povodňové dluhopisy využila vláda ČR poprvé po povodních v roce 1997.

Vydala tehdy dluhopisy za 1,2 miliardy Kč se splatností 5 let.

Lidé si mohli koupit dluhopisy v hodnotě 1000 Kč nebo 10.000 Kč.

Jedna tisícikoruna se tak za pět let rozrostla o 463 Kč, ze kterých po odečtení 25 % daně zbylo čistého 349 Kč.

Zdroj: http://ekonomika.idnes.cz/zbyva-vyplatit-polovinu-povodnovych-dluhopisu-fu4-ekonomika.aspx?c=A020731_163021_ekonomika_klu

Orgány společnosti

- V českém právu je tradičním **dualistický systém vnitřní struktury** akciové společnosti, ve kterém se zřizuje:
  - **představenstvo = statutární orgán**
  - **dozorčí rada = kontrolní orgán**
  - **Např. u společnosti [ČEZ](#)**
- Zákon o obchodních korporacích ale **umožňuje zvolit také systém monistický**, kde:
  - za společnost jedná **statutární ředitel**
  - je doplňován **správní radou** jako orgánem kontrolně-řídícím
  - **Např. u společnosti [Kovoplast Chlumeck nad Cidlinou](#)**

Dualistický systém

- **Valná hromada** – je shromáždění všech akcionářů, nejvyšší orgán akciové společnosti. Ustavující valná hromada rozhodne o založení společnosti, další rozhodují pak například o změnách stanov, volí orgány společnosti, schvalují rozdělení zisku a účetní závěrku. Každý z akcionářů zde má počet hlasů, dle počtu vlastněných akcií.
- **Představenstvo** – je statutární orgán, který má za úkol řídit společnost v době mezi valnými hromadami, operativně rozhodovat a vést účetnictví. Obvykle je volí a odvolává valná hromada, ledaže stanovy určí, že tato působnost náleží dozorčí radě.
- **Dozorčí rada** – je orgán, jehož úkolem je dohlížet na působnost představenstva, má povoleno kontrolovat účetnictví i všechny další doklady společnosti. Její členy vždy volí valná hromada.

Monistický systém

- **Valná hromada** – je nejvyšším orgánem akciové společnosti stejně jako u dualistického systému.
- **Správní rada – kontrolně-řídící orgán.** Neurčí-li stanovy jinak, má správní rada 3 členy.
- **Statutární ředitel** – statutární orgán společnosti, je jmenován správní radou. Přísluší mu obchodní vedení společnosti.

Otázky:

1. Co je podstatou akciové společnosti?
2. Kdo je to akcionář?
3. Co přináší akcie svému vlastníkovi?
4. Vysvětli, co je to emisní hodnota akcie?
5. Co je to tržní hodnota akcie?
6. Co způsobuje výkyvy kurzu akcií?
7. Jak ručí akcionář za závazky akciové společnosti?
8. Minimální výše základního kapitálu a. s. je .....
9. Akciová společnost vzniká dnem .....
10. Akciová společnost je založena dnem .....
11. Co zakladatelé zvažují při rozvržení počtu akcií?
12. Kde uplatňuje akcionář svá rozhodovací práva?
13. Co víte o dividendě?
14. Co je to kapitálový zisk?
15. Vysvětlete princip spekulace na pokles.
16. Akcie zaknihované.
17. Listinné akcie.
18. Akcie na majitele.
19. Prioritní akcie.
20. Srovnej rizikovost investice do akcií a do dluhopisů.
21. Dualistický systém vnitřní struktury a. s. zahrnuje .....
22. Monistický systém vnitřní struktury a. s. zahrnuje .....

Zdroje:

- Švarcová, J. a kol. Ekonomie – stručný přehled, 2012/2013. Zlín, CEED 2011
- Holman R., Pospíchalová D., Úvod do ekonomie pro střední školy. Praha, C. H. Beck 2012
- <http://cs.wikipedia.org/wiki/Da%C5%88>
- www.akcelerace-praha.cz/upload/files/.../pravni_formy_podnikani_8s.pd...
- http://cs.wikipedia.org/wiki/Z%C3%A1kon_o_obchodn%C3%ADch_korporac%C3%ADch
- <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2013-304#cast1>
- <http://cs.wikipedia.org/wiki/Not%C3%A1%C5%99>
- <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/spolecnost-s-rucenim-omezenym-od-roku-2014-43857.html>
- <http://www.smartcompanies.cz/aktuality/zakon-o-obchodnich-korporacich-2.-dil-545/>
- <http://www.smartcompanies.cz/aktuality/zakon-o-obchodnich-korporacich-3.-dil-555/>
- <http://cs.wikipedia.org/wiki/Akcie>
- https://www.google.cz/search?q=akcie&client=firefox-a&hs=NHh&rls=org.mozilla:cs:official&channel=sb&source=lnms&tbn=isch&sa=X&ei=8agYVKWvDMYB7Qabeg&ved=0CAgQ_AUoAQ&biw=1600&bih=740#facrc=_&imgdii=_&imgrc=Gx_-SsyQ9H7cuM%253A%3BuSQmclCfaqFEaM%3Bhttp%253A%252F%252Fwww.akciweb.cz%252Fwp-content%252Fgallery%252Fakcie%252Fakcie-1.jpg%3Bhttp%253A%252F%252Fwww.akciweb.cz%252Fakcie-7%3B700%3B454
- <http://www.rmsystem.cz/vzdelavani/cenne-papiry/akcie>
- https://www.google.cz/search?q=akcie&client=firefox-a&hs=NHh&rls=org.mozilla:cs:official&channel=sb&source=lnms&tbn=isch&sa=X&ei=8agYVKWvDMYB7Qabeg&ved=0CAgQ_AUoAQ&biw=1600&bih=740#facrc=_&imgdii=_&imgrc=3yr9ws9SdAmYsM%253A%3B7EqrWMW-25IYNM%3Bhttp%253A%252F%252Fptcp Praha.cz%252Fwp-content%252Fuploads%252FOtidea_akcie-specimen.jpg%3Bhttp%253A%252F%252Fptcp Praha.cz%252Fspolecnost%252Fspecimeny.html%3B1228%3B868
- http://finance.idnes.cz/jak-probiha-spekulace-na-pokles-dmy-/inv.aspx?c=A030410_165509_fi_osobni_zao
- <http://www.finez.cz/odborne-clanky/akcie/jak-si-vedou-nejcennejsi-znacky-sveta-na-akciovych-trzich/>
- <http://www.scanzen.cz/dobove-listiny/cenne-papiry/dluhopisy>